

Bruxelles, 11. rujna 2020.
(OR. en)

10698/20

MI 324
COMPET 397

NAPOMENA O TOČKI „I/A”

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Odbor stalnih predstavnika / Vijeće
Br. preth. dok.:	10066/20
Predmet:	Zaključci o produbljenom jedinstvenom tržištu za snažan oporavak te konkurentnu i održivu Europu

1. Komisija je 10. ožujka 2020. objavila dvije komunikacije: Dugoročni akcijski plan za bolju provedbu i osiguravanje primjene pravila jedinstvenog tržišta¹ i Utvrđivanje i uklanjanje prepreka na jedinstvenom tržištu².
2. Predsjedništvo je 1. srpnja 2020. predstavilo Nacrt zaključaka Vijeća o produbljenom jedinstvenom tržištu za snažan oporavak te konkurentnu i održivu Europu koji je Radna skupina za konkurentnost i rast (unutarnje tržište) ispitala toga dana te 7., 14. i 22. srpnja 2020. Raspravama u okviru Radne skupine doprinijelo se rješavanju svih otvorenih pitanja te je postignuta široka potpora tekstu kako je naveden u Prilogu ovoj napomeni.

¹ ST 6778/20.

² ST 6779/20 + ADD 1.

3. Odbor stalnih predstavnika stoga se poziva da potvrdi Nacrt zaključaka kako je naveden u Prilogu ovoj napomeni i podnese ga Vijeću kako bi ga ono moglo usvojiti kao točku „A” na jednom od svojih predstojećih sastanaka.
-

Produbljeno jedinstveno tržište za snažan oporavak te konkurentnu i održivu Europu

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE

1. PODSJEĆA NA

- zaključke Europskog vijeća od 21. srpnja 2020.³ u kojima je istaknuto da su zbog krize uzrokovane bolešću COVID-19 potrebni dosad nezabilježeni naponi i inovativan pristup, kojima se potiču konvergencija, otpornost i transformacija u Europskoj uniji,
- zaključke Europskog vijeća od 20. lipnja 2019.⁴ s Novim strateškim programom za razdoblje 2019. – 2024. u kojima se poziva na integriraniji pristup kojim se povezuju sve relevantne politike i dimenzije te kojim se u obzir uzima jedinstveno tržište u svim njegovim dimenzijama (aspektima) s ciljem dugoročne strategije koja je smjela, sveobuhvatna i usmjerena na budućnost,
- zajedničku ministarsku izjavu ministara i ministrica EU-a nadležnih za industriju i unutarnje tržište od 12. lipnja 2020.⁵ u kojoj je istaknuta kontinuirana važnost „paketa iz ožujka 2020.” kojim se utvrđuju nova industrijska strategija, strategija za MSP-ove, akcijski plan za provedbu jedinstvenog tržišta⁶, analiza preostalih prepreka na jedinstvenom tržištu⁷ i novi akcijski plan za kružno gospodarstvo, te u kojoj je istaknuta i važnost „plana za oporavak Europe”,
- svoje zaključke od 27. svibnja 2019.⁸ o novoj razini ambicije za konkurentno jedinstveno tržište u kojima je dodatno istaknuta potreba za produbljivanjem jedinstvenog tržišta, što bi bilo osnova za uspješan razvoj u digitaliziranu, djelotvornu, usklađenu, uravnoteženu i održivu Europu,

³ EUCO 10/20.

⁴ EUCO 9/19.

⁵ Priopćenje za medije 385/20.

⁶ 6778/20.

⁷ 6779/20.

⁸ 9743/19.

- zaključke Europskog vijeća od 22. ožujka 2019.⁹ u kojima se pozvalo na integrirani pristup kojim se povezuju sve relevantne politike i dimenzije kako bi se postigla snažna gospodarska osnova te u kojima je istaknuto da je potrebno dodatno produbiti i ojačati jedinstveno tržište, pri čemu bi poseban naglasak trebao biti na razvoju uslužnoga gospodarstva i uključivanju digitalnih usluga te uklanjanju preostalih neopravdanih prepreka, a da se pritom ne stvaraju nove, kao i na dodatno produblјivanje unije tržišta kapitala i energetske unije te osiguravanje poštenog i učinkovitog oporezivanja,

Ključni trenutak za jačanje i produblјivanje jedinstvenog tržišta

2. NAGLAŠAVA da je snažno, pravedno, uključivo i otporno jedinstveno tržište utemeljeno na jasnim pravilima koja se poštuju gospodarski temelj europske integracije i ključni pokretač konkurentnosti, rasta i otvaranja radnih mjesta u EU-u te je ključno za jedinstvo EU-a i ulogu Europe na globalnoj razini,
3. PREPOZNAJE da je gospodarski pad koji se dogodio diljem svijeta i u EU-u zbog krize uzrokovane bolešću COVID-19 imao ozbiljan utjecaj na većinu poduzeća u EU-u, osobito na MSP-ove te novoosnovana poduzeća, od kojih se mnoga suočavaju s egzistencijalnom prijetnjom, ISTIČE da je cilj zajednički prevladati tu krizu, postići održiv oporavak za EU i izaći iz krize jači nego prije, NAGLAŠAVA da su u tom pogledu za brz oporavak potrebni solidarnost i zajednički naponi ne samo pružanjem brze i ciljane financijske pomoći najpogođenijim poduzećima već i ukidanjem opterećenja, smanjenjem birokracije i prepreka te poboljšanjem poslovnih okvirnih uvjeta, među ostalim onih u uslužnom sektoru,

⁹ EUCO 1/19.

4. ISTIČE važnost zelene i digitalne tranzicije kao pokretača europskog oporavka i rasta, NAGLAŠAVA mogućnosti navedene u europskom zelenom planu¹⁰ i novoj europskoj digitalnoj strategiji¹¹ za razvoj EU-a u održivo, klimatski neutralno, kružno i digitalno gospodarstvo, PREPOZNAJE da je potrebno osigurati pravednu, održivu, poštenu i socijalno uravnoteženu tranziciju kojom se uzimaju u obzir nacionalne okolnosti država članica kako bi se osiguralo da nitko ne bude zapostavljen,
5. NAPOMINJE da se na sadašnje izazove mora odgovoriti u sve težem međunarodnom okruženju, te stoga, ISTIČE važnost jačanja gospodarske i socijalne otpornosti EU-a uz istodobno poštovanje načela otvorenog gospodarstva, uključujući slobodnu, poštenu i održivu trgovinu te stratešku autonomiju u svim ključnim tehnologijama, lancima vrijednosti i najosjetljivijim industrijskim ekosustavima,
6. NAGLAŠAVA da je integrirani pristup jačanju i produbljivanju jedinstvenog tržišta ključan za opću konkurentnost, snažan oporavak te uspješnu zelenu i digitalnu tranziciju, NAGLAŠAVA da je jedinstveno tržište zajedničko javno dobro koje može imati svoju ulogu kao zajednički strateški resurs EU-a samo ako se na njemu uklone fragmentacija i prepreke, ISTIČE da je za jačanje i produbljivanje jedinstvenog tržišta važna upotreba najučinkovitijih regulatornih i neregulatornih alata, a posebno usklađivanja i uzajamnog priznavanja,
7. SNAŽNO NAGLAŠAVA da je sada ključan trenutak za izvlačenje pouka iz krize uzrokovane bolešću COVID-19, rješavanje postojećih nedostataka na jedinstvenom tržištu, uključujući povezano zakonodavstvo, te davanje novog poticaja za potporu oporavku i dugoročnoj konkurentnosti naših poduzeća, posebno MSP-ova, stoga NAGLAŠAVA potrebu za hitnim djelovanjem koje će imati konkretne operativne ciljeve te ambiciozne i realistične rokove, kako je istaknuto u nastavku, te ISTIČE svoju odlučnost da ojača jedinstveno tržište i zajamči jednake uvjete u skladu sa sljedećim prioritetima,

¹⁰ 15015/19 i 12256/16 ADD1.

¹¹ 6237/20, 6266/20, 6250/20, 6263/20 i 8711/20.

Upravljanje jedinstvenim tržištem

8. PREPOZNAJE da je jedinstveno tržište pod velikim pritiskom zbog krize uzrokovane bolešću COVID-19 i da su države članice uvele ograničenja koja su snažno utjecala na jedinstveno tržište, ISTIČE da je potrebno osigurati da privremene mjere koje se provode zbog krize ne dovedu do trajnih poremećaja na jedinstvenom tržištu,
9. PODSJEĆA da se jedinstveno tržište zasniva na „četirima slobodama” te djeluje u skladu s pravilima i načelima sadržanima u Ugovorima, stoga POZIVA države članice da što prije uklone preostala privremena ograničenja uvedena zbog krize uzrokovane bolešću COVID-19, POTIČE institucije EU-a, a posebno Komisiju, da ponovno uspostave i zaštite potpuni integritet jedinstvenog tržišta, osiguraju proporcionalnost i nediskriminaciju građana i poduzeća EU-a te da po potrebi poduzmu dodatne brze i odlučne mjere kako bi se osiguralo odgovorno i koordinirano ukidanje takvih ograničenja, NAGLAŠAVA da vraćanje jedinstvenog tržišta u stanje kakvo je bilo prije krize uzrokovane bolešću COVID-19 neće biti dovoljno te da jedinstveno tržište treba dodatno poboljšati i produbiti, osobito kako bi se podržao oporavak europskog gospodarstva,
10. NAGLAŠAVA da je potrebno poboljšati upravljanje jedinstvenim tržištem kako bi ono postalo otpornije i kako bi se spriječila ograničenja na jedinstvenom tržištu, među ostalim u slučaju mogućih budućih kriza, ISTIČE važnost jačanja ekosustava i ulaganja, osobito u strateške vrijednosne lance i ključne tehnologije u EU-u, te osiguravanja njihova prekograničnog funkcioniranja, posebno u uvjetima krize kao i općenito, stoga NAGLAŠAVA da je važno u potpunosti iskoristiti postojeće postupke za pružanje informacija, koordinaciju i suradnju između država članica i Komisije,

Provedba i primjena pravila jedinstvenog tržišta

11. POZDRAVLJA dugoročni akcijski plan za bolju provedbu i primjenu pravila jedinstvenog tržišta koji je Komisija predstavila 10. ožujka 2020.¹², NAGLAŠAVA da su podizanje svijesti, izgradnja kapaciteta i olakšavanje suradnje među javnim tijelima u različitim državama članicama praktične mjere koje su važne za poboljšanje sprečavanja regulatornih prepreka te provedbe i primjene pravila jedinstvenog tržišta,
12. NAGLAŠAVA da su pravilna primjena i poštovanje pravila jedinstvenog tržišta ključni za jačanje povjerenja potrošača, kao i za stvaranje jednakih uvjeta za sva poduzeća, pri čemu je poseban naglasak na okviru za nadzor tržišta, sigurnosti proizvoda i uzajamnom priznavanju¹³,
13. POZDRAVLJA osnivanje radne skupine za osiguravanje primjene pravila jedinstvenog tržišta (eng. *Single Market Enforcement Task-Force – SMET*), koju čine države članice i Komisija, ISTIČE da bi, na temelju snažnog mandata, njezin rad trebao biti usmjeren na ciljeve i jasno definiran, trebao bi poštovati nadležnosti i odgovornosti država članica i Komisije te bi se trebao razlikovati od uloge i mandata drugih tijela koja se bave pitanjima jedinstvenog tržišta, SMATRA da bi se SMET trebao usredotočiti na provedbu, primjenu i izvršavanje pravila jedinstvenog tržišta, kao i na sprečavanje novih ograničenja, PREDLAŽE da se SMET upotrebljava kao tijelo na visokoj razini čiji bi se rad trebao dopuniti radom na tehničkoj razini, NAGLAŠAVA da bi SMET trebao utvrditi kritične postojeće prepreke i dati im prednost te poduzeti konkretne mjere za njihovo prevladavanje i uklanjanje,

¹² 6778/20.

¹³ Uredba 2019/1020 o nadzoru tržišta i sukladnosti, Uredba 2019/515 o uzajamnom priznavanju i Direktiva 2001/95 o općoj sigurnosti proizvoda.

14. ISTIČE važnost mreže SOLVIT i njezine baze podataka za utvrđivanje kritičnih smetnji na jedinstvenom tržištu, POZIVA Komisiju i države članice da mrežu SOLVIT usmjere na potrebe poslovnih korisnika te da ona zajedno s državama članicama razvije ciljane aktivnosti podizanja svijesti radi promicanja mreže SOLVIT u poslovnoj zajednici, POTIČE Komisiju i države članice da prate opetovane i strukturne predmete mreže SOLVIT te da poduzmu mjere, npr. iskorištavanjem sustava EU Pilot na najbolji mogući način, NAGLAŠAVA da mreža SOLVIT može utjecati na pojedince i poduzeća samo ako joj države članice i Komisija daju prednost,
15. POZDRAVLJA prijedlog za stvaranje alata za uklanjanje smetnji jedinstvenom tržištu u okviru jedinstvenog digitalnog pristupnika kako bi se osigurala maksimalna transparentnost u pogledu prepreka koje prijavljuju građani i poduzeća, SMATRA da bi se upotreba alata trebala proširiti na neregulatorne smetnje,
16. PODRŽAVA namjeru Komisije da unaprijedi pregled stanja na jedinstvenom tržištu kako bi se bolje pratila uspješnost primjene pravila jedinstvenog tržišta te kako bi se dobio bolji pregled stanja krajnjih korisnika na jedinstvenom tržištu,
17. ISTIČE važnu ulogu javne nabave za postizanje paralelne zelene i digitalne tranzicije te NAGLAŠAVA potrebu za podizanjem svijesti o dobrim praksama, osobito upotrebom ciljanih kriterija i digitalnih alata za javnu nabavu u okviru svih relevantnih javnih natječaja,

Prepreke na jedinstvenom tržištu

18. POZDRAVLJA Komunikaciju Komisije naslovljenu „Utvrđivanje i uklanjanje prepreka na jedinstvenom tržištu” od 10. ožujka 2020.¹⁴ u kojoj se daje pregled prepreka na jedinstvenom tržištu koji obuhvaća regulatorne i neregulatorne prepreke koje utječu na poduzeća te je sastavljen iz perspektive korisnika, NAGLAŠAVA da države članice i Komisija imaju zajedničku odgovornost za uklanjanje utvrđenih prepreka,
19. NAGLAŠAVA da su nove metode koje su više usmjerene na korisnika i prilagođeni pristupi potrebni kako bi se uklonile sve preostale neopravdane smetnje i bolje iskoristile mogućnosti na jedinstvenom tržištu, posebno u područjima u kojima su mogućnosti za gospodarsku dobit i dalje najveće, među ostalim u uslužnom sektoru, POZIVA države članice i Komisiju da pojačaju postojeće napore kako bi se uklonila fragmentacija i smanjile prepreke na svim razinama (europskoj, nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj),
20. ISTIČE mogućnosti koje bi pružilo optimalno funkcioniranje jedinstvenog tržišta za usluge i NAGLAŠAVA potrebu za produblivanjem prekogranične integracije tržišta usluga, ISTIČE da je ključno poboljšati mogućnosti za prekograničnu trgovinu uslugama i robom te mobilnost radne snage i ukloniti nepotrebne prepreke u vezi s time, pri tome osiguravajući zaštitu radnika, kao i da je potrebno poboljšati pružanje informacija i pojednostavniti administrativne postupke, uključujući pravilnu provedbu jedinstvenog digitalnog pristupnika, PODRŽAVA razvoj uključivog, modernog i funkcionalnog europskog okvira za digitalni identitet koji se temelji na Uredbi eIDAS kako bi digitalni identiteti bili upotrebljivi, sigurni i interoperabilni kao i široko dostupni svim Europljanima, čime bi se olakšao prekogranični poslovni rast te omogućile sigurne javne i privatne internetske transakcije,

¹⁴ 6779/20.

Ojačano jedinstveno tržište otporno na promjene u budućnosti

21. NAGLAŠAVA da će istraživanja, inovacije i razvoj najsuvremenijih tehnologija biti ključni za ubrzanje paralelne zelene i digitalne tranzicije, PREPOZNAJE da je jedinstveno tržište koje dobro funkcionira ključno za osiguravanje prekogranične prilagodljivosti novih zelenih, kružnih i digitalnih rješenja i poslovnih modela, NAGLAŠAVA da bi EU trebao revitalizirati europsku kružnu, održivu i konkurentnu proizvodnu industriju te stvoriti tržište sekundarnih materijala koje dobro funkcionira,
22. NAGLAŠAVA važnost europskih normi za jedinstveno tržište, konkurentnost europske industrije te za sigurnost i zaštitu građana, NAGLAŠAVA da su novi zakonodavni okvir i usklađene norme i dalje ključni kako bi EU postao globalni predvodnik u utvrđivanju normi, U tom pogledu PODSJEĆA na svoje zaključke od 27. veljače 2020.¹⁵ o budućem razvoju politika koje bi poduzećima pružile najbolje prilike za pokretanje, širenje i zadržavanje konkurentnosti, PREPOZNAJE važnost brzog i pravilnog funkcioniranja europskog normizacijskog sustava za pružanje potpore europskim poduzećima i društvenom okruženju koje se mijenja, POZIVA Komisiju da dodatno unaprijedi funkcioniranje sustava kako bi se brzo i na odgovarajući način poduprli ciljevi europske tehnološke suverenosti, paralelna zelena i digitalna tranzicija te gospodarski oporavak, POTIČE Komisiju da surađuje s dionicima kako bi se pronašla rješenja za trenutačne izazove u sustavu,

¹⁵ 5964/20.

23. NAGLAŠAVA važnost ojačanog i potpuno funkcionalnog jedinstvenog tržišta koje bi europskim poduzećima, a posebno najmanjim i najranjivijim MSP-ovima, omogućilo da stvaraju inovacije, šire se i postižu prekogranični uspjeh na velikom domaćem tržištu, POZIVA na djelovanje kako bi se osiguralo poticajno poslovno okruženje koje poduzećima, a posebno MSP-ovima koji su snažno pogođeni krizom uzrokovanom bolešću COVID-19, omogućuje da u potpunosti iskoriste mogućnosti jedinstvenog tržišta, među ostalim poticanjem načela „počnimo od malih” i omogućivanjem ulaganja u rast putem olakšavanja ulaganja usmjerenih na intelektualno vlasništvo za MSP-ove, POZIVA na uspješnu uspostavu sustava jedinstvene kontaktne točke za MSP-ove u državama članicama kako bi se pružila prilagođena potpora, na što se poziva u Komisijinoj strategiji za MSP-ove, izgradnjom suradnje s postojećim mrežama, kao što je SOLVIT, ISTIČE važnu ulogu koju bi program jedinstvenog tržišta trebao imati u jačanju i poboljšanju jedinstvenog tržišta te u pomaganju MSP-ovima da od njega imaju koristi,
24. PODSJEĆA da je na jedinstvenom tržištu i na globalnoj razini potrebno osigurati slobodno i pošteno tržišno natjecanje i jednake uvjete kako bi se izbjegli poremećaji na jedinstvenom tržištu, SMATRA da je potrebno zaštititi dugoročne strateške interese Europske unije i njezinih građana, potrošača i poduzeća, NAGLAŠAVA da bi subjekti iz trećih zemalja koji se natječu na jedinstvenom tržištu trebali poslovati u skladu s istim uvjetima i pravilima kao njihovi europski konkurenti, pri čemu bi se trebalo osigurati da EU ostane privlačno poslovno okruženje za strana ulaganja, u tom pogledu sa ZANIMANJEM IŠČEKUJE raspravu o Bijeloj knjizi o uspostavi jednakih uvjeta na tržištu u pogledu stranih subvencija,
25. POZDRAVLJA javno savjetovanje o novom alatu za tržišno natjecanje za rješavanje strukturnih problema tržišnog natjecanja na tržištima,

26. PODSJEĆA na to da se digitalizacijom omogućuje veća razina prekogranične trgovine i bolja integriranost jedinstvenog tržišta, NAGLAŠAVA da je važnost digitalizacije horizontalna te bi se stoga trebala odražavati u politici jedinstvenog tržišta, ISTIČE da, uz mnoge druge koristi, digitalna transformacija ima potencijal za znatno smanjenje nepotrebnog administrativnog opterećenja i troškova usklađivanja, a time i za povećanje učinkovitosti jedinstvenog tržišta, ISTIČE da novi pristupi politikama za jedinstveno tržište moraju biti primjereni digitalnom dobu i omogućiti EU-u da postane gospodarsko područje s dosljednim i učinkovitim regulatornim okvirom koji je u skladu sa zahtjevima za bolju regulativu, načelom „digitalizacija kao standard” i otporan na buduće promjene te koji se može primjenjivati na nove i prilagodljive poslovne modele, osobito u okviru digitalnog gospodarstva,
27. Sa ZANIMANJEM IŠČEKUJE raspravu u vezi s prijedlogom Komisije o paketu zakona o digitalnim uslugama i ISTIČE da akcijski plan EU-a za intelektualno vlasništvo može doprinijeti, među ostalim, poticanju ulaganja u istraživanja i razvoj te poticanju ključnih tehnologija,
28. PREPOZNAJE da su za revitalizaciju konkurentnosti EU-a važne strukturne reforme na razini država članica, stoga POZDRAVLJA činjenicu da je Komisija počela razmatrati uspješnost jedinstvenog tržišta i njegovu povezanost sa strukturnim reformama u okviru procesa europskog semestra; POZIVA države članice i Komisiju da poduzmu daljnje korake u vezi s tim pristupom i učine ga još operativnijim,

Novi poticaj za jedinstveno tržište

29. POZIVA države članice da

- učinkovito surađuju i dodijele odgovarajuća sredstva za bolju provedbu i primjenu prava EU-a u području jedinstvenog tržišta, uključujući snažan nadzor tržišta i pravilnu provedbu jedinstvenog digitalnog pristupnika,
- kao prioritet, na praktičan način učinkovito smanje kritične prepreke na jedinstvenom tržištu, među ostalim u uslužnom sektoru,
- aktivno sudjeluju u provedbi mjera oporavka s ciljem revitalizacije i daljnjeg produbljivanja jedinstvenog tržišta i
- provedu potrebne reforme koje mogu biti pokretač konkurentnosti i održivog rasta, osobito u kontekstu procesa oporavka,

30. POZIVA Komisiju da do 15. siječnja 2021. podnese godišnje strateško izvješće kako bi se

- razmotrilo stanje provedbe akcijskog plana za osiguravanje primjene pravila jedinstvenog tržišta iz 2020. i napredak u uklanjanju prepreka na jedinstvenom tržištu, među ostalim primjenom mjera iz plana oporavka, uzimajući u obzir rad SMET-a,
- procijenila otpornost jedinstvenog tržišta, prvo izvlačenjem pouka iz krize uzrokovane bolešću COVID-19 i ocjenjivanjem stabilnosti postojećih postupaka i
- na temelju toga analizirala potreba za daljnjim regulatornim i neregulatornim mjerama.

ISTIČE da će to izvješće biti temelj za rad i kontinuirano praćenje provedbe mjera i ključnih etapa koje će se provoditi u suradnji s državama članicama u okviru Vijeća i

31. NAGLAŠAVA da će Vijeće (konkurentnost) do sastanka Europskog vijeća u proljeće 2021. raspravljati i na temelju ovog strateškog izvješća pratiti napredak i buduće mjere za jačanje otpornosti jedinstvenog tržišta s ciljem snažnog oporavka te konkurentne i održive Europe.